

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

10 24
M

ДОКЛАД

Относно: законопроект за платежните услуги и платежните системи, №702-01-29, внесен от Министерски съвет на 16.10.2017 г.

На извънредно заседание, проведено на 28 ноември 2017 г., Комисията по бюджет и финанси разгледа посочения законопроект.

На заседанието присъстваха представителите на Министерство на финансите – Росица Велкова – заместник-министър и Цветанка Михайлова – директор на дирекция „Регулация на финансовите пазари” и на Българската народна банка – Нина Стоянова – подуправител, ръководещ управление „Банково”, и Михаил Димов – директор на дирекция „Платежен надзор”.

Законопроектът беше представен от г-жа Велкова.

С проекта на нов Закон за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) в българското законодателство се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО, 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (Директива (ЕС) 2015/2366), с която се отговаря на настъпилите след приемането на Директива 2007/64/ЕО промени в пазара на платежните услуги и създалата се необходимост от развитие на правната уредба за регулирането им в рамките на Европейския съюз.

Основните промени в нормативната уредба на платежните услуги са:

■ допълване на правната рамка на изключените от обхвата на закона услуги;

■ въвеждане на нови два вида платежни услуги – услуги по инициране на плащане и услуги по предоставяне на информация за сметка. В тази връзка се въвежда нов вид доставчици на платежни услуги – доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка, като за него се предвижда въвеждането на нов по-лек режим за извършване на дейност – регистрационен и доставчик на услуги по инициране на плащане, за който се предвижда лицензионен режим като платежна институция в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2015/2366.

■ въвеждане на допълнителни условия за издаването на лиценз за извършване на дейност като платежна институция, съответно дружество за електронни пари. Въвеждат се изисквания по отношение на процедурите за наблюдение, обработка и проследяване на свързаните със сигурността инциденти и жалби на клиенти, осигуряващи и механизъм на докладване на инциденти, процедурите за записване, наблюдение, проследяване и ограничаване на достъпа до чувствителни данни за плащанията; мерките за

осигуряване на непрекъсваемост на дейността, включително ясно описание на най-важните процеси, ефективните планове за извънредни ситуации и процедура за редовни тестове и преглед на адекватността и ефективността на тези планове; принципи и определения при събирането на статистически данни за резултатите от дейността, платежните операции и измамите във връзка с предоставяните платежни услуги; правила за сигурност, които защитават ползвателите на платежни услуги срещу установените рискове, измамите или незаконното използване на чувствителни и лични данни и др.

■ въвеждане на специфични изисквания спрямо доставчиците на платежни услуги за ограничаване и контрол на операционните рискове, включително на рисковете, свързани със сигурността, във връзка с предоставяните от тях платежни услуги. Създадена е уредба за докладване на инциденти, съгласно която доставчик на платежни услуги, лицензиран от БНБ, при възникнал значим операционен или свързан със сигурността инцидент уведомява незабавно БНБ за това. Когато инцидентът засяга или може да засегне финансовите интереси на ползвателите на платежни услуги, доставчикът на платежни услуги е задължен да ги уведоми незабавно за инцидента и за всички мерки, които предприема, за да ограничи неблагоприятните последици от инцидента. С цел повишаване сигурността на плащанията доставчиците на платежни услуги са задължени да прилагат по установен в закона ред задълбочено установяване на идентичността на платеца при достъп до платежната сметка онлайн, инициране на електронна платежна операция и извършване на действие от разстояние, при което би могъл да възникне риск от измама при плащането или друга злоупотреба.

■ предлага се увеличаване и прецизиране на размера на глобите и имуществените санкции при извършени нарушения на закона и на подзаконовите актове по прилагането му, както и при извършени нарушения на Регламент (ЕС) № 2015/847, на Регламент (ЕО) № 924/2009, на Регламент (ЕС) № 260/2012 и на Регламент (ЕС) 2015/751.

В новия закон се пренасят разпоредбите от действащия Закон за платежните услуги и платежните системи, с които са въведени в българското законодателство изискванията на редица други директиви в областта на платежните услуги и платежните системи - относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа, относно финансовите обезпечения по отношение на свързаните системи и вземанията по кредити, относно пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари, както и относно т.нар. основна сметка за платежни операции.

По отношение на разпоредбите относно платежните сметки за основни операции със законопроекта се внасят промени, които целят да направят тези сметки още по-достъпни за потребителите. С тези изменения се постига по-голяма защита на потребителите, като таксите за почти всички извършвани от тях операции по платежните сметки за основни операции ще бъдат с размер по-нисък от средния за страната и средния за банката за съответния вид операция или безплатни. По отношение на мерките, които банките следва да предприемат за повишаване на обществената осведоменост относно

възможността за ползване на платежни сметки за основни операции, законопроектът предвижда банките да разпространяват на хартиен носител в помещенията си и в електронна форма чрез интернет страниците си брошура, съдържаща информация, относно платежната сметка за основни операции и прилаганите такси по нея от съответната банка.

Във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) 2016/1011 относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, считано от 1 януари 2018 г., законопроектът предвижда определянето на БНБ като национален компетентен орган по прилагането на регламента по отношение на бенчмарковете за лихвени проценти и конкретизира предвидените административно-наказателни санкции при нарушения на регламента.

С преходните и заключителните разпоредби на законопроекта се предвиждат изменения и допълнения в други закони.

Предложеният законопроект няма да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет на Република България.

След обсъждане на законопроекта се проведе гласуване, което приключи при следните резултати: „За” – 20 народни представители, без „Против“ и „Въздържали се”.

Въз основа на гореизложеното Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да приеме на **първо гласуване** законопроект за платежните услуги и платежните системи, №702-01-29, внесен от Министерски съвет на 16.10.2017 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВА